

Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXXI

Records of interesting and new plants in the South Bohemian flora XXXI

Martin Lepší⁽¹⁾ • Petr Lepší⁽²⁾ • Karel Boublík⁽³⁾ (red.)

Věnováno památce Václava Chána (* 1929 – † 2009)

Abstract: The paper presents the first records of escaped individuals of the alien woody species *Catalpa bignonioides*, *Hibiscus syriacus*, *Platanus ×hispanica*, *Paulownia tomentosa* and *Aronia mitschurinii* in South Bohemia. It also documents the first regional records of the alien herbaceous species *Lotus tenuis* and *Papaver confine*, as well as the first record suggesting a potentially natural occurrence of *Bolboschoenus planiculmis* in the region. New localities of rare native taxa and archeophytes (*Ajuga chamaepitys*, *Alchemilla subglobosa*, *Asplenium trichomanes* subsp. *pachyrachis*, *Cephalanthera longifolia*, *Filago lutescens*, *Galium spurium* var. *echinospermum*, *Geranium divaricatum*, *Muscari comosum*, *Myosotis sparsiflora*, *Orchis militaris*, *Petrorhagia prolifera*, *Pyrola chlorantha*, *P. rotundifolia*, *Rubus austromoravicus*, *R. capricollensis* and *Sparganium natans*), or rare neophytes (*Doronicum pardalianches*, *Salvia hispanica*, *Sanguisorba minor* subsp. *balearica* and *Vaccinium corymbosum*) of the South Bohemian flora are reported and described. For some of the above species, this paper provides only updates or revisions to their known regional distribution or previously recorded localities.

Key words: the Czech Republic, floristic records.

Abstrakt: Z jihočeského regionu jsou v příspěvku publikovány prvotní záznamy o zavlečení nebo zplnění ibišku syrského (*Hibiscus syriacus*), kamyšníku polního (*Bolboschoenus planiculmis*), katalpy trubačovitě (*Catalpa bignonioides*), máku časného (*Papaver confine*), pavlovnie plstnaté (*Paulownia tomentosa*), platanu javorolistého (*Platanus ×hispanica*), temnoplodce Mičurinova (*Aronia mitschurinii*) a štirovníku tenkolistého (*Lotus tenuis*). Zveřejněny jsou nové lokality původních i nepůvodních, ohrožených nebo jinak regionálně významných taxonů: bělolistu žlutavého (*Filago lutescens*), brusnice chocholičnaté (*Vaccinium corymbosum*), hrušičky okrouhlohlísté (*Pyrola rotundifolia*), h. zelenokvětě (*P. chlorantha*), hvozdičku prorostlého (*Petrorhagia prolifera*), kakostu rozkladitého (*Geranium divaricatum*), kamzičnicku srdčitého (*Doronicum pardalianches*), kontryhelu pŕlkulovitěho (*Alchemilla subglobosa*), krvavce menšího měkkoostenněho (*Sanguisorba minor* subsp. *balearica*), modřence chocholatěho (*Muscari comosum*), okrotice dlouholistě (*Cephalanthera longifolia*), ostružiníku drobnokvětěho (*Rubus capricollensis*), o. jihomoravskěho (*R. austromoravicus*), pomněnky řídkokvětě (*Myosotis sparsiflora*), sleziníku červeněho zakřiveněho (*Asplenium trichomanes* subsp. *pachyrachis*), svízele pochybněho ostnoploděho (*Galium spurium* var. *echinospermum*), šalvěje hispánské (*Salvia hispanica*), vstavače vojenskěho (*Orchis militaris*), zběhovce trojklaněho (*Ajuga chamaepitys*) a zevaru nejmenšího (*Sparganium natans*). U některých těchto rostlin jsou uvedena pouze upřesnění již dříve publikovaných lokalit nebo jsou jinak doplněny informace o jejich rozšíření, výskytu nebo ohrožení v jihočeském regionu.

Klíčová slova: Česká republika, floristické záznamy.

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 01 České Budějovice, e-mail: lepsi@muzeumcb.cz

²⁾ AOPK ČR, RP Jižní Čechy, Oddělení Správa CHKO Blanský les, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov, e-mail: plepsi@seznam.cz

³⁾ Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta životního prostředí, katedra ekologie, Kamýcká 129, CZ – 165 21 Praha 6 – Suchbát, e-mail: boublik@fzp.czu.cz

Úvod

Třicátý první díl jihočeského floristického seriálu opět přináší mnoho významných nálezů cévnatých rostlin z území jižní části Čech. Tradičně je velká pozornost věnována adventivním druhům. Jako nově zavlečené nebo potenciálně zavlečené druhy pro jihočeskou květenu jsou níže uvedeny druhy tři. Na prvním místě zmíníme kamyšník polní (*Bolboschoenus planiculmis*) nalezený na břehu rybníka Křemenný u Radomyšle na Strakonicku, který se mohl na lokalitu rozšířit v souvislosti s lidskou činností nebo i přirozeně vodními ptáky. Druhou novinkou pro jihočeskou květenu z této skupiny rostlin je mák časný (*Papaver confine*) zaznamenaný na okraji Strakonice a u obce Krty-Hradec. Třetím nově zavlečeným druhem do jihočeského regionu je štírovník tenkolistý (*Lotus tenuis*) objevený v ruderalní vegetaci na okraji sídliště Máj v Českých Budějovicích. Novými nepůvodními rostlinami v jihočeské květeně se stalo také šest zplaňujících dřevin. Na území Českých Budějovic bylo pozorováno zplnění ibišku syrského (*Hibiscus syriacus*), katalpy trubačovitě (*Catalpa bignonioides*), pavlovnie plstnaté (*Paulownia tomentosa*) a platanu javorolistého (*Platanus × hispanica*), přičemž ibišek zplanel také v obci Roudné u Českých Budějovic a pavlovnie u Svatého Jana nad Malší. Poprvé byl v jihočeském regionu zaznamenan také adventivní výskyt temnoplodce Mičurinova (*Aronia mitschurinii*), který byl nalezený u Nové Pece, v Českém Krumlově a u Soběslavi. Neméně významné jsou příspěvky týkající se ohrožené flóry. Z nich je nutné vyzdvihnout komentáře s novými lokalitami k deseti v regionu kriticky ohrožených taxonů, přičemž tři z nich, sleziník červený zakřivený (*Asplenium trichomanes* subsp. *pachyrachis*), ostružiník drobnokvětý (*Rubus capricollensis*) a o. jihomoravský (*R. austromoravicus*), byly nalezeny v příslušných fytochorionech poprvé. Z dalších kriticky ohrožených druhů zmíníme zběhovec trojklanný (*Ajuga chamaepitys*) zjištěný na dvou nových lokalitách na vápencích v západní části regionu, nové lokality hruštičky okrouhlolisté (*Pyrola rotundifolia*) a h. zelenokvětě (*P. chlorantha*) v Pošumaví a ověření lokality zevaru nejmenšího (*Sparganium natans*) u Borkovic v Třeboňské pánvi. Příspěvek přináší také několik nových nebo ověření starších lokalit modřence chocholatého (*Muscari comosum*) z prostoru jižně až jihovýchodně od Českých Budějovic. Za samostatnou zmínku stojí také ověření regionálně silně ohroženého hvozdíčku prorostlého (*Petrorhagia prolifera*) v Českém Krumlově po 123 letech nebo nález zdomácnělé a bohaté populace kamzičniku srdčitého (*Doronicum pardalianches*) v údolí Otavy u Zvíkovského Podhradí.

Metodika

Vymezení zájmové oblasti – „jižní část Čech“ – je převzato z Červené knihy květeny jižní části Čech (dále Červená kniha; Lepší P. et al. 2013). Nomenklatura taxonů je sjednocena podle Klíče ke květeně České republiky (Kaplan et al. 2019); pokud taxony v této práci nejsou uvedeny, jsou za jmény doplněny autorské citace. Pod názvem taxonu následuje shrnující informace o obsahu příspěvku s uvedením kategorie ohrožení rostliny podle Červené knihy a jejích případných aktualizací: C1 – kriticky ohrožené, C2 – silně ohrožené, C3 – ohrožené či zranitelné, C4 – vzácnější taxony vyžadující další pozornost, A1 – regionálně vyhynulé, A2 – regionálně nevěstné, D1 – nejasné případy regionálně vyhynulých a nevěstných taxonů a D2 – nedokonalé známé taxony. Lokality jsou zařazeny do fytochorionů (Skalický in Hejný & Slavík 1988) a do mapovacích polí o velikosti ¼ základního pole (kvadrantu) středoevropského síťového mapování (Ehrendorfer & Hamann 1965). Souřadnice lokalit jsou uvedeny v souřadnicovém systému WGS 84 a byly odečteny z přístrojů GNSS (Global Navigation Satellite System) nebo z internetových map (Mapy.cz 2025 – označeno www.mapy.cz). Pokud jsou nálezy dokladovány herbářovými položkami, je jejich uložení označeno mezinárodní zkratkou příslušné veřejné sbírky podle databáze Index Herbariorum (Thiers 2025); za zkratkou následuje evidenční číslo položky (pokud existuje), pod kterým je uložena v daném herbáři. Uložení položky v soukromé sbírce označuje zkratka „herb.“ s uvedením příjmení vlastníka a případně čísla položky. Zkratkou „not.“ jsou označena pozorování, k nimž nebyla pořízena herbářová položka, heslem „foto“ je označeno

pořízení fotografie rostliny. Pro zapsání fytoocenologických snímků byla použita rozšířená Braun-Blanquetova stupnice abundance a dominance (Westhoff & van der Maarel 1973). Ke zpracování některých příspěvků byla využita Chánova floristická kartotéka (Anonymus 2022), Databáze české flóry a vegetace Pladias (Wild et al. 2019, Chytrý et al. 2021, Pladias 2025) a Nálezová databáze ochrany přírody (NDOP 2025).

***Ajuga chamaepitys* – zběhovec trojklaný (Obr. 1)**

nové lokality C1 druhu

Zběhovec trojklaný je rozšířený v atlantské a střední Evropě a západní části Středozeří, na černo-mořském pobřeží Balkánského poloostrova a snad též v sz. Africe. Původní je pravděpodobně jen ve Středozeří, ve střední a západní Evropě je archeofytem. V České republice se vyskytuje ve dvou velkých areálech zaujímajících teplá a relativně suchá území jižní Moravy a severozápadních a středních Čech. Menší arely nebo pouze ojedinělé výskyty jsou známy i jinde v České republice. *Ajuga chamaepitys* je typický plevel polí a vinic, rostoucí též na úhorech a rumišťích. Roste hlavně na spraši, černozemích a písčitých půdách bohatých vápníkem (Slavíková in Slavík 2000).

V jižní části Čech se zběhovec trojklaný vyskytoval vždy vzácně, pouze v územích s krystalickými vápenci. Byl zaznamenán řídce až roztroušeně na Sušicko-horažďovických a Strakonických vápencích, ojediněle a pouze v 19. století též na vápencích u Českého Krumlova v Českokrumlovském Předšumaví (Paulič & Chán in Lepší P. et al. 2013). Změnou agrotechniky a používáním herbicidů z polí a úhorů velmi silně ustoupil. Po roce 2010 byl ověřen již jen na Sušicko-horažďovických vápencích na okraji pole sz. od Rabí, kde byl nalezen v roce 2005 (Paulič in Hadinec & Lustyk 2006; lokalitu ověřil R. Paulič v roce 2022) a v roce 2013 jz. od Podmokel (Koutecký & Štech in Hadinec

Obr. 1 – Zběhovec trojklaný (*Ajuga chamaepitys*), kriticky ohrožený druh jihočeské květeny, na nové lokalitě u obce Radomyšl na Strakonických vápencích (foto R. Paulič 9. 6. 2024).

Fig. 1 – *Ajuga chamaepitys*, a critically endangered species of the South Bohemian flora, at a newly recorded locality near the village of Radomyšl in the Strakonické vápence phytogeographical sub-district (photo by R. Paulič 9. 6. 2024).

& Lustyk 2014). Na Strakonických vápencích ještě donedávna existovala bohatá populace (několik stovek rostlin) na okraji pole při jz. okraji lesa Ryšovy u Strakonice, dnes je lokalita zastavěná rodinnými domy (naposledy zde byl zběhovec trojklaný nalezen v roce 2015, leg. R. Paulič & V. Žíla, PR).

37b. Sušicko-horažďovické vápence, 6648c, Horažďovice (okres Klatovy): suchý trávník při okraji lesíka na záp. svahu návrší Na Hrádku (kóta 447 m) 1,7 km jv. od železniční stanice Horažďovice, vápenec, 49°18'50,4"N, 13°43'52,1"E (www.mapy.cz), 430 m n. m., dvě kvetoucí rostliny (28. 6. 2012 not. J. Sladký). Současný stav lokality není znám.

37f. Strakonické vápence, 6649d, Radomyšl (okres Strakonice): okraj pšeničného pole při jz. úpatí lesíka na návrší Věna (dříve Věno; kóta 486,2 m) 1 km již. od kostela sv. Martina ve středu obce, vápenec, 49°18'27,2"N, 13°55'48,9"E (www.mapy.cz), 475 m n. m., desítky rostlin (9. 6. 2024 leg. R. Paulič, CB). Na lokalitě roste společně s druhy *Anagallis arvensis*, *Arenaria serpyllifolia*, *Bromus sterilis*, *Descurainia sophia*, *Erodium cicutarium*, *Geranium columbinum*, *Sherardia arvensis*, *Silene noctiflora*, *Veronica polita* aj.

Radim Paulič & Jiří Sladký

***Alchemilla subglobosa* – kontryhel pŕlkulovitý (Obr. 2)**

nový C2 druh pro fytochorion

Druh *Alchemilla subglobosa* se vyskytuje ve střední Evropě, v Pobaltí a ve Skandinávii (Kurtto et al. 2007). V České republice je znám ze západních, středních, severních a východních Čech

Obr. 2 – Kontryhel pŕlkulovitý (*Alchemilla subglobosa*) nalezený na vrcholu Kleti v Blanském lese (foto P. Lepší 18. 5. 2024).

Fig. 2 – A rare species *Alchemilla subglobosa* discovered on the summit of Mt. Klet' in the Blanský les phytogeographical sub-district (photo by P. Lepší 18. 5. 2024).

a z jediné lokality na Moravě v Hanušovické vrchovině. Českou republikou prochází jv. hranice areálu druhu (Plocek in Slavík 1995). Centrum republikového výskytu leží na Šumavě a v Krušných horách. Jihočeské lokality jsou soustředěny do severozápadní části Šumavy (fytochoriony Královský hvozď, Šumavské pláně, Javorník, Boubínsko-stožecká, Želnavská a Trojmezenská hornatina), odkud vzácně zasahuje do přilehlých částí Šumavsko-novohradského podhůří (Libínské Předšumaví a Horní Pootaví). Roztroušeně se vyskytuje v Královském hvozdu a na Šumavských pláních, ve zbylých oblastech je výrazně vzácnější (Květena Šumavy 2025). V minulosti byl zaznamenán také v Budějovické pánvi (Plocek l. c.). Frekvence výskytu druhu v jižní části Čech koresponduje s rozložením srážek – nejvíce lokalit leží ve srážkově nejbohatších územích regionu.

Druh osidluje horské krátkostébelné mezofilní a vlhké louky či pastviny, vzácněji roste podél cest nebo v trávnicích v sídlech (Plocek l. c., Květena Šumavy 2025).

Níže uvedený výskyt v ruderalním trávníku u paty hojně navštěvované rozhledny na vrcholu Kleti (nejvyššího bodu celého fytochorionu) velmi pravděpodobně vznikl zavlečením.

37j. Blanský les, 7151b, Český Krumlov (okres Český Krumlov): pata rozhledny na vrcholu hory Klet' (kóta 1087 m), trávníky v okolí rozhledny, 48°51'55,7"N, 14°16'59,1"E (www.mapy.cz), 1087 m n. m., 25 kvetoucích ex. (18. 5. 2024 leg. P. Lepší, herb. P. Lepší SHPL/4216).

Petr Lepší

***Aronia mitschurinii* A. K. Skvortsov & Maitul. – temnoplodec Mičurinův**

nový adventivní taxon pro jižní část Čech

Temnoplodec Mičurinův je kulturním taxonem, který podle molekulárních analýz a šlechtitelských záznamů pravděpodobně vznikl opakovaným zpětným křížením hybrida *×Sorbaronia fallax* (= *Sorbus aucuparia* *× Aronia melanocarpa*) s druhem *A. melanocarpa*. Vzniklé rostliny dále prošly šlechtitelskými postupy, jejichž cílem bylo získat klon produkující co největší množství plodů a cílených obsahových látek v nich (Sennikov & Phipps 2013, Jagodziński et al. 2024). Na rozdíl od *×S. fallax* má celistvé, eliptické až obvejčité a na okraji jemně vroubkované pilovité listy a tmavě černé malvice. Především díky celistvým listům je k nerozeznání od zástupců rodu *Aronia*, proto ho někteří autoři i přes prokázaný hybridogenní původ označují jako *A. mitschurinii* A. K. Skvortsov & Maitul. Alternativní možností je jeho zařazení do hybridního rodu jeřáboplodec – *×Sorbaronia fallax* nothosubsp. *mitschurinii* (A. K. Skvortsov & Maitul.) Stalažs. Vzhledem k morfologii druhu, ale také komplikovanému jménu v rodu *×Sorbaronia* se přikláníme k zařazení do rodu *Aronia*. Morfologicky je blízký především rodičovskému druhu *A. melanocarpa* (česky temnoplodec černoplodý), za kterého byl v české literatuře a databázi Pladias mylně nebo provizorně označován (Křísa & Kirschner in Hejný & Slavík 1992, Kovanda in Kubát et al. 2002, Lepší M. & Lepší P. in Kaplan et al. 2019, Pladias 2025). Podobně tomu bylo i v jiných zemích, kde je rovněž nesprávně označován jménem *A. melanocarpa* nebo *A. prunifolia* nebo je uváděn pod jmény různých kultivarů těchto dvou taxonů (Stalažs 2021). *Aronia mitschurinii* se od *A. melanocarpa* liší širšími listy a většími a šťavnatějšími plody a navíc jde o tetraploidní a (velmi pravděpodobně) apomiktický taxon, zatímco *A. melanocarpa* je diploidní, sexuálně se rozmnožující druh (Leonard et al. 2013, Sennikov & Phipps 2013). Druhovému epitetu taxonu odkazuje na I. V. Mičurina, který taxon vyšlechtil (Skvortsov & Maitulina 1982, Sennikov & Phipps 2013).

Aronia mitschurinii v okolí výsadeb zplaňuje. Údaje o jeho adventivním výskytu pocházejí např. z Ruska, Litvy, Polska, Německa, Norska, Estonska a Nizozemska (Kurtto et al. 2013, Stalažs 2021, Jagodziński et al. 2024). Ve volné přírodě obvykle roste v blízkosti vod a v bažinatých územích, ale i na suchých biotopech, tedy na podobných stanovištích jako jiné druhy rodu *Aronia* v Severní Americe (Sennikov & Phipps 2013, Stalažs 2021).

Z území České republiky byl jako prokazatelně zplanělý zaznamenán v nejzápadnější části Čech – v sídlech Plesná, Skalná, Velký Luh, Aleje a Chlumeček u Františkových Lázní (Velebil & Brabec 2014, 2016, 2024). Ve veřejných databázích (NDOP 2025, Pladias 2025) existuje několik dalších údajů, které naznačují výskyt mimo kulturu. U jednotlivých záznamů však není explicitně uvedeno, zda se jedná o zplanění nebo o záměrnou výsadbu do přírody.

Lokalita na Šumavě je zajímavá rozsahem zplanění – 105 jedinců na ploše asi 1 hektaru. Zdrojem semen pro toto rozsáhlé zplanění byl dávno vysazený jedinec u chaty nedaleko železniční zastávky. Všechny čtyři lokality jsou pozoruhodné zcela odlišnými biotopy, ve kterých se temnoplodec uchýlil – kulturní vlhká smrčina v poměrně vysoké nadmořské výšce, skalní hrana v acidofilní doubravě, okraj bučiny a rákosina na břehu rybníka. Charakter zaznamenaných biotopů v jižní části Čech se však nevymyká pozorování z jiných evropských zemí. Lze předpokládat, že vlivem stále hojného pěstování bude údajů o zplanění temnoplodce přibývat.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7151d, Český Krumlov (okres Český Krumlov): Havraní skála nad řekou Vltavou, proti pivovaru, acidofilní doubrava, 48°48'52,1"N, 14°19'13,7"E (www.mapy.cz), 500 m n. m., tři ex. asi 1,5 m vysoké, zplanělé (15. 8. 2015 leg. P. Lepší, CB).

39. Třeboňská pánev, 6754a, Soběslav (okres Tábor): litorál Nového rybníka na severním okraji města asi 970 m sev. od středu náměstí Republiky ve městě, 49°16'05,2"N, 14°43'15,6"E (www.mapy.cz), 410 m n. m., plodný zplanělý keř v porostu *Phragmites australis*, *Thelypteris palustris* a *Cicuta virosa* (31. 7. 2017 not. & foto J. Štěrbová).

67. Českomoravská vrchovina, 6557d, Proseč pod Křemešníkem (okres Pelhřimov): pata mohutného buku na vrcholu vrchu Křemešník (kóta 769 m) asi 30 m záp. od rozhledny Pípalka, 49°24'13,4"N, 15°19'35,5"E (www.mapy.cz), 760 m n. m., jeden asi 0,5 m vysoký ex., zplanělý (19. 4. 2025 not. P. Lepší).

88g. Hornovltavská kotlina, 7149c, Pěkná (okres Prachatice): asi 180 m záp. až 210 m jjv. od železniční zastávky Pěkná, mezi souřadnicemi 48°50'56,9"N, 13°54'26,7"E a 48°50'49,5"N, 13°54'37,9"E (GNSS), 735 m n. m., smrkový les s bohatým mechovým patrem a s roztroušeným výskytem *Calamagrostis villosa*, *Calluna vulgaris*, *Vaccinium myrtillus* a *V. vitis-idaea*, 105 zplanělých asi 0,2–2 m vysokých jedinců (10. 10. 2024 not. M. Lepší & P. Lepší). – Pěkná (okres Prachatice): asi 40 m sz. od železniční zastávky Pěkná, v keři *Salix aurita*, 48°50'57,4"N, 13°54'34,7"E (GNSS), 735 m n. m., jeden zplanělý asi 3 m vysoký jedinec (10. 10. 2024 leg. M. Lepší & P. Lepší, CB 90219).

Petr Lepší, Martin Lepší & Jitka Štěrbová

Asplenium trichomanes subsp. *pachyrachis* – sleziník červený zakřivený

nový C1 poddruh pro fytochorion a nové lokality C1 poddruhu

Tento poddruh sleziníku červeného se v jižní části Čech vyskytuje na starých zdech s bazickým pojivem. Na přirozených biotopech, kterými jsou skalní štěrbininy především vápencových skal, nebyl doposud v regionu nalezen. V jižní části Čech jde o velmi vzácný taxon vyskytující se pouze ve třech fytochorionech. V Českokrumlovském Předšumaví roste v Českém Krumlově, v Novohradském podhůří v Nových Hradech a ve Středním Povltaví v Bechyni (Ekrt in Lepší P. et al. 2013). Níže uvádíme tři nové lokality, přičemž lokalita z Hluboké nad Vltavou představuje první záznam poddruhu pro fytogeografický podokres Písecko-hlubocký hřeben.

40a. Písecko-hlubocký hřeben, 6952b, Hluboká nad Vltavou (okres České Budějovice): Bezručova ulice, asi 260 m vých. od kostela sv. Jana Nepomuckého ve městě, spáry zdi, 49°03'03,7"N, 14°26'20,5"E (GNSS), 425 m n. m., vzácně (29. 3. 2023 leg. M. Lepší, CB 90446, rev. L. Ekrt). – Hluboká nad Vltavou (okres České Budějovice): ve štěrbinách zdi u cesty vedoucí na zámek Hluboká asi 120 m zjz. od vchodu do zámku, 49°03'04,2"N, 14°26'23,2"E (www.mapy.cz), 430 m n. m., několik trsů (27. 8. 2024 leg. L. Ekrt, CBFS).

41. Střední Povltaví, 6551c, Zvíkovské Podhradí (okres Písek): asi 120 m sz. od hradu Zvíkov, spáry zdi, 49°26'22,0"N, 14°11'27,7"E (GNSS), 365 m n. m., roztroušeně (25. 4. 2023 leg. M. Lepší, CB 90445, rev. L. Ekrt). – **6751b**, Albrechtice nad Vltavou (okres Písek): Jehnědno, ve spáře betonové zdi asi 80 m ssv. od kaple v osadě, 49°17'56,8"N, 14°18'35,8"E (www.mapy.cz), 395 m n. m., hojně (22. 10. 2021 leg. L. Ekrt, P. Kúr, R. Paulič & K. Vejvodová, CBFS).

Martin Lepší & Libor Ekrt

***Bolboschoenus planiculmis* – kamyšník polní (Obr. 3)**

nový druh pro jižní část Čech

Kamyšník polní je druhem teplejších vnitrozemských oblastí mírného pásu celé Eurasie. V Evropě se vyskytuje od České republiky a Rakouska (ojediněle je znám i ve Švýcarsku a v Německu), přes Slovensko a Maďarsko na jih do Itálie, Chorvatska, Rumunska a Bulharska, na sever má roztroušený výskyt v Polsku až po břeh Odry ve Štětíně, na východ přes Ukrajinu, Moldávii a evropskou část Ruska, dále na Sibiř a Dálný východ až k Vladivostoku a na Sachalin. V České republice se vyskytuje nejčastěji v termofytiku v sz. Čechách a Polabí, řidčeji ve středních Čechách, na Moravě byl zaznamenán v nivách větších řek a v okolních pahorkatinách, ojediněle roste i v mezofytiku. Druh roste v dočasně zaplavovaných depresích v polích, na loukách a okrajích cest, dále v ramenech řek a tůních, na okrajích vodních nádrží, často také na slanských. Jeho výskyt je periodický v závislosti na srážkách, proto i frekvence výskytu může v různých letech kolísat. V současnosti má tendenci se šířit jako polní plevel. Intenzivně se rozmnožuje vegetativně podzemními hlízami, rozmnožování semeny je vzácnější. Semena však dobře plavou, proto se mohou šířit vodou při přepravení stanovišť, pravděpodobně je i šíření ptactvem (Hroudová et al. in Štěpánková et al. 2024).

V jižní části Čech nebyl kamyšník polní doposud zaznamenán. Nejbližší známé lokality leží v okolí Prahy a u Zdic. Domníváme se, že na novou, níže uvedenou lokalitu mohl být zanesen vodními ptáky, kteří rybník často navštěvují (labutě, kachny divoké, někdy i husy velké). Nelze ani vyloučit, že byl na lokalitu zavlečen stavební technikou při opravě hráze, která byla provedena před dvěma až třemi lety. Avšak vzhledem k absenci druhu v širokém okolním regionu považujeme tuto možnost za méně pravděpodobnou.

Obr. 3 – Kamyšník polní (*Bolboschoenus planiculmis*), nový druh v květeně jižní části Čech, objevený u Radomyšle na Strakonických vápencích (vlevo detail plodenství a vpravo nažky) (foto R. Paulič 5. 9. 2024).

Fig. 3 – *Bolboschoenus planiculmis*, a newly recorded species in the South Bohemian flora, discovered near the village of Radomyšl in the Strakonické vápence phytogeographical sub-district (left detail of infructescence, right achenes) (photo by R. Paulič 5. 9. 2024).

37f. Strakonické vápence, 6649d, Radomyšl (okres Strakonice): částečně obnažený západní (těsně u hráze) břeh rybníka Křemenný asi 0,5 km sz. od železniční stanice Radomyšl, 49°19'22,7"N, 13°56'35,6"E (www.mapy.cz), 472 m n. m., ojediněle (5. 9. 2024 leg. R. Paulič & M. Štech, CBFS 10591, rev. M. Ducháček).

Radim Paulič & Milan Štech

***Catalpa bignonioides* – katalpa trubačovitá**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Katalpa trubačovitá pochází z jihovýchodních oblastí Spojených států amerických a u nás se příležitostně pěstuje v sídlech jako okrasný a alejový strom (Skalická in Slavík 2000). Vzácně zplaňuje, proto je řazena do kategorie příležitostně se vyskytujících (casual) nepůvodních taxonů (Pyšek et al. 2022). V jihočeském regionu o jejím zplanění chybějí záznamy. V Českých Budějovicích se roztroušeně pěstuje především v parcích. Zdrojem semen pro výskyt v Lidické ulici byly velmi pravděpodobně staré stromy pěstované nedaleko místa zplanění na Senovážném náměstí před budovou Jihočeského muzea.

38. Budějovická pánev, 7052b, České Budějovice (okres České Budějovice): sev. okraj parku Stromovka, v porostu pionýrských dřevin, 48°58'24,4"N, 14°27'27,3"E (GNSS), 395 m n. m., jeden zplanělý asi 2 m vysoký stromek (25. 9. 2024 leg. M. Lepší, CB 90209). – České Budějovice (okres České Budějovice): ulice Lidická, spára mezi zdí a chodníkem, 48°58'19,6"N, 14°28'38,3"E (GNSS), 390 m n. m., jeden zplanělý asi 1 m vysoký jedinec (23. 10. 2024 leg. M. Lepší, CB 90213).

Martin Lepší

***Cephalanthera longifolia* – okrotice dlouholistá (Obr. 4)**

nová lokalita C1 druhu

Okrotice dlouholistá se v jižní části Čech vyskytuje vzácně. Zpravidla roste jednotlivě nebo vytváří málo početné populace. Biotopem druhu jsou listnaté a smíšené lesy, křoviny a jejich lemy, ale také okraje cest. Doposud byla zaznamenána v Šumavsko-novohradském podhůří, Jihočeských pánvích, na Šumavě, v Novohradských horách a na Českomoravské vrchovině (Lepší P. et al. 2013, Koutecský et al. in Lepší M. et al. 2021). Ve fytochorionu Svatotomášská hornatina, kam spadá níže publikovaná lokalita, byla poprvé nalezena až v roce 2019 u Frýdavy, kde byl pozorován jeden jedinec v mezofilní louce (Janáková in Štech et al. 2021).

88h. Svatotomášská hornatina, 7351c, Přední Výtoň (okres Český Krumlov): okraj mezofilní louky a lesa asi 450 m ssz. od kostela sv. Filipa a Jakuba v obci, 48°38'12,9"N, 14°10'10,6"E (GNSS), 780 m n. m., jeden jedinec (18. 5. 2024 not. M. Lepší & A. Lepší).

Martin Lepší & Alena Lepší

***Doronicum pardalianches* – kamzičník srdčitý**

nová lokalita vzácného adventivního druhu

Tento druh kamzičníku je původem ze západní Evropy. Od středověku se pěstuje jako léčivá a okrasná rostlina a příležitostně uniká z kultury. V České republice zplaňuje pouze vzácně (Štech in Slavík & Štěpánková 2004, Pladias 2025). V jižní části Čech bylo jeho zplanění poprvé zaregistrováno již v roce 1897 „v zaříznutém údolí přítoku Vltavy pod Orlíkem nad Vltavou“. Výskyt zřejmě pominul po napuštění vodního díla Orlík (Štech l. c.). V současnosti se druh v jihočeském regionu vyskytuje v parku u zámku Orlík a rovněž byl vysazen a zdomácněl v Terčině údolí u Nových Hradů (Štech l. c., Štech in Lepší M. & Lepší P. 2010). Nově zaznamenaný výskyt u Zvíkovského Podhradí je pozoruhodný svým rozsahem i charakterem. Populace kamzičníku je vázána na lískové křoviny a doubravu na skalnatém svahu. Oba biotopy mají přirozený charakter a nevyskytují se v nich žádné další zplanělé druhy. V okolí lokality nejsou žádné stavby, skládky nebo cesty, odkud by se mohl druh na skalnaté svahy Otavy rozšířit. Je tedy zřejmé, že jde o dávné zplanění, resp. zdomácnění. V lískových křovinách bylo zaznamenáno asi 50 jedinců, zatímco v nedaleké

Obr. 4 – Okrotice dlouholistá (*Cephalanthera longifolia*), kriticky ohrožený druh jihočeské flóry, na nové lokalitě u Přední Výtoně ve Svatotomášské hornatině (foto A. Lepší 18. 5. 2024).

Fig. 4 – *Cephalanthera longifolia*, a critically endangered species in the South Bohemian flora, at a newly recorded locality near the village of Přední Výtoň in the Svatotomášská hornatina phytogeographical sub-district (photo by A. Lepší 18. 5. 2024).

skalní doubravě (49°25'54,4"N, 14°11'22,6"E) a jejím okolí druh místy dominoval a počet jedinců lze odhadnout na stovky rostlin. Zaznamenaná populace působí přirozeným až reliktním dojmem, proto není divu, že Domin (1902) považoval výskyt druhu pod Orlíkem za přirozený a řadil druh mylně mezi původní rostliny české flóry. Je nutné ještě podotknout, že ve světle nového nálezu může být zpochybňovaný údaj „v údolí Vltavy pod Zvíkovem“ správný (Dostál 1989, Štech in Slavík & Štěpánková 2004).

41. Střední Povltaví, 6551c, Zvíkovské Podhradí (okres Písek): svahy nad levým břehem Otavy asi 970 m sz. od kaple v obci, lísčkové křoviny, 49°25'52,5"N, 14°11'23,5"E (GNSS), 370 m n. m., asi 50 jedinců (11. 5. 2023 leg. M. Lepší, CB 90523, rev. M. Štech).

Martin Lepší

***Filago lutescens* – bělolist žlutavý**

nová lokalita C2 druhu

Bělolist žlutavý je vázán na místa s řídkou vegetací na živinami chudých propustných půdách, jako jsou písčiny, světlé okraje lesů, pastviny, okraje cest, úhory a okraje polí (Štech in Slavík

& Štěpánková 2004). Těžiště rozšíření druhu v České republice se nacházelo v jižních a západních Čechách a v části středních Čech jižně od Prahy (Štech l. c., Pladias 2025). V jižní části Čech byl v minulosti nalezen ve většině fytochorionů mezofytika (Paulič & Štech in Lepší P. et al. 2013). Druh však vlivem eutrofizace a intenzifikace zemědělství i vlivem opouštění krajiny a zarůstání lokalit silně ustoupil. To je vidět i na snižujícím se počtu floristických záznamů: v databázích Pladias (2025) a NDOP (2025) je za posledních 15 let uvedeno jen asi 20 lokalit z jižní části Čech, z Budějovické pánve žádný. Část populací je navíc tvořená jen velmi malým počtem jedinců. Nově nalezená populace patří mezi relativně bohatší (desítky bohaté kvetoucích a plodících rostlin), přestože je plošně omezená na pouze asi 10 m² na okraji pole, který byl v předchozím roce poorán, ale nebyl oset plodinou. Na stejné ploše se vedle jiných běžných polních plevelů vzácně vyskytoval také regionálně vzácný druh *Galium spurium* (var. *echinospermum*, viz samostatný komentář).

38. Budějovická pánev, 7052a, Kvítkovice (okres České Budějovice): okraj pole nad již. koncem ryb. Dlouhý u Čakovce asi 1,5 km ssv. od kaple v obci a asi 110 m záp. od telekomunikačního vysílače, 48°58'11,5"N, 14°20'23,6"E (GNSS), 450 m n. m., vzácně (14. 7. 2024 leg. P. Koutecký, CB, CBFS, rev. M. Štech).

Petr Koutecký

Galium spurium var. *echinospermum* – svízel pochybný ostnoplodý

nová lokalita vzácného taxonu s nedostatečně známým rozšířením

Svízel pochybný se v České republice vyskytuje roztroušeně, s větší koncentrací lokalit v teplejších oblastech a na bazických substrátech (Kaplan in Slavík 2000). V jižní části Čech je hojnější pouze v okolí Strakonice a Horažďovic, zatímco jinde se vyskytuje řídce roztroušeně až vzácně (Lepší M. in Lepší P. et al. 2013, Pladias 2025), i když množství údajů pro jednotlivá území může být poněkud zkresleno rozdílnou intenzitou výzkumu. Druh na našem území zahrnuje dvě variety, lišící se oděním plodů (lysé – var. *spurium*, osténkaté – var. *echinospermum*). Většina dostupných údajů z jižní části Čech je ale určena pouze do úrovně druhu nebo se jedná o nominální varietu. Rozšíření var. *echinospermum* není dobře známo, celkově je tato varieta ale zřejmě vzácnější než nominální var. *spurium* (Kaplan l. c.). Z jižní části Čech existuje o výskytu var. *echinospermum* pouze několik údajů: ze Sušicko-horažďovických vápenců od Černíče a Horažďovic (Paulič in Pladias 2025), z Novohradského podhůří od nádraží v Nové Vsi (Marek 1910), z Třeboňské pánve bez konkrétních lokalit (Houfek 1952) a z Budějovické pánve z polí a rumišť v okolí tehdejších Českých Budějovic (Marek 1910); tyto lokality leží v současnosti v zástavbě uvnitř města: Višňovský dvůr (dnes součást Husovy kolonie), u restaurace českého akciového pivovaru (dnes Budvar), u dělostřeleckých kasáren (Mariánská kasárna), Holanský dvůr v Suchém Vrbném, Vrátu, Červený dvůr (okraj čtvrti Mladé). Recentní údaje o výskytu var. *echinospermum* z Budějovické pánve zatím chybějí (Pladias 2025).

38. Budějovická pánev, 7052a, Kvítkovice (okres České Budějovice): okraj pole nad již. koncem ryb. Dlouhý u Čakovce asi 1,5 km ssv. od kaple v obci a asi 110 m záp. od telekomunikačního vysílače, 48°58'11,5"N, 14°20'23,6"E (GNSS), 450 m n. m., vzácně (14. 7. 2024 leg. P. Koutecký, CBFS, rev. Z. Kaplan).

Petr Koutecký

Geranium divaricatum – kakost rozkladitý (Obr. 5)

nová lokalita C1 druhu

Kakost rozkladitý patří ke vzácným druhům jižní části Čech. Několik nových lokalit bylo nedávno nalezeno v sz. části území (Paulič in Hadinec & Lustyk 2011, Paulič in Lepší M. & Lepší P. 2013). V současné době má tento teplomilný druh na Strakonicku více recentních lokalit, na kterých bývá obvykle velmi hojný.

37f. Strakonické vápence, 6649d, Radomyšl (okres Strakonice): nitrofilní suchá stráňka s vysazenými zeravy a švestkami při silnici směr Podolí na západním okraji obce, 49°18'53,6"N,

Obr. 5 – Kakost rozkladitý (*Geranium divaricatum*), kriticky ohrožený druh jihočeské květeny, na nové lokalitě na okraji obce Radomyšl na Strakonických vápencích (foto R. Paulič 9. 6. 2024).

Fig. 5 – *Geranium divaricatum*, a critically endangered species in the South Bohemian flora, at a newly recorded locality near the village of Radomyšl in the Strakonické vápence phytogeographical sub-district (photo by R. Paulič 9. 6. 2024).

13°55'20,4"E (www.mapy.cz), 455 m n. m., hojně (9. 6. 2024 leg. R. Paulič, CB). Společně tam rostly druhy *Artemisia vulgaris*, *Chenopodium hybridum*, *Convolvulus arvensis*, *Lactuca serriola* aj.
Radim Paulič

Hibiscus syriacus – ibišek syrský (Obr. 6)

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Ibišek syrský pochází z Číny. Hojně se pěstuje pro okrasu především v teplých oblastech světa. Údaje o jeho zplanění pocházejí ze Severní i Jižní Ameriky, Afriky, Evropy a Asie (POWO 2025). V České republice se začal hojněji pěstovat v soukromých zahradách od konce 90. let 20. století a první záznamy o jeho zplanění pocházejí z Prahy a Valašského Meziříčí z roku 2020 (Pyšek et al. 2022). V jižní části Čech se v současnosti běžně pěstuje v zahradách, avšak o jeho úniku z kultury doposud chyběly záznamy. Poblíž obou níže uvedených adventivních výskytů se vyskytovaly pěstované dospělé rostliny, které byly zdrojem diaspor pro zplanění.

38. Budějovická pánev, 7052b, České Budějovice (okres České Budějovice): Javorová ulice 26, spára mezi zídkou plotu a chodníkem, 48°57'26,8"N, 14°29'02,3"E (GNSS), 395 m n. m.,

Obr. 6 – Ibišek syrský (*Hibiscus syriacus*), nový adventivní druh jihočeské květeny, zplanělý na lokalitě v Českých Budějovicích v Budějovické pánvi (foto A. Lepší 30. 9. 2024).

Fig. 6 – *Hibiscus syriacus*, a new alien species in the South Bohemian flora, at a newly recorded locality in the town of České Budějovice in the Budějovická pánev phytogeographical district (photo by A. Lepší 30. 9. 2024).

9 zplanělých jedinců (25. 9. 2024 leg. M. Lepší, CB 90208). – **7052d**, Roudné (okres České Budějovice): Roudenská ulice, asi 200 m sz. od středu mostu přes Malši v obci, 48°56'09,5"N, 14°29'17,4"E (www.mapy.cz), 400 m n. m., několik semenáčů zplanělých ve šterku podél plotu (30. 9. 2024 not. M. Lepší).

Martin Lepší

***Lotus tenuis* – štírovník tenkolistý**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Štírovník tenkolistý je v České republice původní na jižní Moravě a v severozápadních, středních a východních Čechách (Chrtková in Slavík 1995). Preferuje minerálně bohaté půdy, které jsou alespoň na jaře vlhké. Přirozená stanoviště jsou okraje slanisk a zaplavované sníženiny v nivních loukách a pastvinách. Kromě těchto biotopů může osidlovat přilehlá ruderalní stanoviště, jako jsou okraje cest. Mimo oblast přirozeného výskytu je nalézán vzácně na ruderalních stanovištích (železniční náspy, okraje silnic, výsypky apod.), např. na Ostravsku (Pladias 2025). V jižní části Čech dosud nebyl nalezen. Na zde uváděné lokalitě v Českých Budějovicích rostl jediný exemplář s několika lodyhami, a to v nezapojené ruderalní vegetaci při okraji frekventovaného chodníku a cyklostezky. Místo samotné zřejmě není významně ovlivněné používáním posypové soli (neleží v těsné blízkosti silnice, od které je odděleno pruhem trávníku a cyklostezkou). V okolí rostly pouze běžné ruderalní a luční druhy, nebyly zaznamenány ani nejčastější průvodci solených silnic a chodníků, jako jsou např. *Puccinellia distans* nebo druhy rodu *Spergularia*. Jde jistě o náhodné a přechodné zavlečení buď se stavebními stroji, nebo navážkou zeminy (rekonstrukce cyklostezky proběhla asi před 3 lety, v blízkosti je také skrývka zeminy ze sousední stavby), nebo díky zvýšenému pohybu lidí.

Ploidie rostliny byla ověřena metodou průtokové cytometrie. Zjištěná relativní velikost genomu (poměr velikosti genomu oproti standardu *Bellis perennis* při barvení fluorescenčním barvivem DAPI) je 0,336, zatímco u *L. corniculatus* ze stejné lokality je 0,677. To dobře odpovídá uváděným chromosomovým počtům (Chrtková l. c.): zatímco *L. tenuis* je diploidní ($2n = 12$), *L. corniculatus* je tetraploidní ($2n = 24$).

38. Budějovická pánev, 7052b, České Budějovice (okres České Budějovice): sz. část města, ruderalní vegetace u cyklostezky vedoucí podél ulice M. Horákové, asi 180 m ssv. od křižovatky (kruhový objezd) s ulicí E. Rošického, 48°59'23,9"N, 14°26'34,0"E (GNSS), 395 m n. m., 1 rostlina (11. 9. 2024 leg. P. Koutecký, CB, CBFS).

Petr Koutecký

***Muscari comosum* – modřeneček chocholatý (Obr. 7)**

nové lokality a ověření lokalit C1 druhu

Modřeneček chocholatý je v České republice rozšířený roztroušeně v teplejších oblastech, hojněji se vyskytuje zejména v Panonském termofytiku a na něj navazujících částech mezofytika. V jižní části Čech je v současnosti výskyt soustředěný zejména do jihovýchodní části Šumavsko-novohradského podhůří (Lepší P. 2005, NDOP 2025). Kvůli vzácnému výskytu a výraznému úbytku lokalit je řazený mezi kriticky ohrožené druhy květeny jižní části Čech (Lepší P. et al. 2013). Níže uvedené lokality z Českokrumlovského Předšumaví byly převážně zjištěny během mapování jarních geofytů v údolí Vltavy mezi Českým Krumlovem a Boršovem nad Vltavou (Janáková in NDOP 2025) a doplňují údaje o recentním výskytu modřenečku chocholatého v širším okolí Opalic, odkud byl druh častěji udáván i dříve (Lepší P. l. c.). Z níže uvedených údajů vyplývá, že modřeneček chocholatý se v této oblasti stále roztroušeně vyskytuje a je schopný vytvořit početné populace i v zemědělsky

Obr. 7 – Modřeneček chocholatý (*Muscari comosum*), kriticky ohrožený druh jihočeské květeny, v populaci čítající přes 100 jedinců na pahorku Homole u Opalic v Českokrumlovském Předšumaví (foto J. Janáková 17. 6. 2024).

Fig. 7 – *Muscari comosum*, a critically endangered species in the South Bohemian flora, in a population of over 100 individuals on the Homole hill near the village of Opalice in the Českokrumlovské Předšumaví phytogeographical sub-district (photo by J. Janáková 17. 6. 2024).

běžně obhospodařovaných loukách. V případě delší absence kosení byl zaznamenán pokles početnosti druhu, byly zjištěny i výskyty v podrostu zapojených křovin a náletových dřevin, kde byl druh schopný přetrvávat, byť s omezenou mírou kvetení. Nové nálezy z Novohradského podhůří od Nedabyle a Ostrolovského Újezdu rovněž spadají do již zmíněné oblasti dnešního soustředěného výskytu druhu v jihovýchodní části Šumavsko-novohradského podhůří.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7152a, Kamenný Újezd (okres České Budějovice): Opalice, travnatý pahorek Homole asi 550 m ssz. od středu Opalice, 48°53'19,5"N, 14°24'02,3"E (www.mapy.cz), 490 m n. m., roztroušeně přes 100 kvetoucích jedinců v zemědělsky obhospodařované polokulturní louce s vegetací svazu *Arrhenatherion* (17. 6. 2024 not. J. Dvořáková & J. Janáková). – Kamenný Újezd (okres České Budějovice): Opalice, jihozápadně orientovaný svah nad pravým břehem bezejmenné vodoteče 1 km sev. od středu vsi, 48°53'37,4"N, 14°24'15,4"E (www.mapy.cz), 465 m n. m., mnoho desítek rostlin v obtížně přístupných křovinách (11. 4. 2018 not. J. Janáková). – Dolní Třebonín (okres Český Krumlov): Čertyně, asi 960 m sev. od středu vsi, jižně orientovaný travnatý svah nad bezejmennou vodotečí u samoty Těžín, 48°53'30,9"N, 14°23'20,6"E (www.mapy.cz), 480 m n. m., v roce 2018 byla zaznamenána bohatá populace přes 100 jedinců v poměrně pestré vegetaci na pomezí svazu *Arrhenatherion* a *Violion*, pokračující i východně v navazujících křovinách. Vlivem dlouhodobé absence kosení lokalita zarůstá konkurenčně silnými druhy trav (*Calamagrostis epigejos*, *Brachypodium pinnatum*) a pokračuje expanze křovin, při revizi v roce 2024 bylo zjištěno pouze asi 40 kvetoucích jedinců (11. 4. 2018 & 17. 6. 2024 not. J. Janáková). – Dolní Třebonín (okres Český Krumlov): Čertyně, lesní světlina na hraně údolí Vltavy asi 950 m zsz. od středu vsi, 48°53'09,9"N, 14°22'32,3"E (www.mapy.cz), 500 m n. m., jedna kvetoucí rostlina (23. 6. 2024 not. K. Boublík & D. Zelený). – **7152b**, Kamenný Újezd (okres České Budějovice): jižně orientovaná zalesněná stráž mezi hrází rybníka Punčocha a Svineckým potokem asi 500 m jjz. od středu Rančic, 48°53'02,3"N, 14°25'03,8"E (www.mapy.cz), 480 m n. m., 40 jedinců (11. 4. 2018 not. J. Janáková).

37p. Novohradské podhůří, 7053c, Nedabyle (okres České Budějovice): asi 590 m zjz. od výklenkové kaple, v podrostu křovin u panelové cesty, 48°55'38,7"N, 14°30'31,7"E (www.mapy.cz), 465 m n. m., jeden jedinec (1. 6. 2024 not. A. Lepší). – Nedabyle (okres České Budějovice): asi 1 km zjz. od výklenkové kaple, lem lesa u cesty, 48°55'34,7"N, 14°30'11,8"E (www.mapy.cz), 475 m n. m., jeden jedinec (1. 6. 2024 not. A. Lepší). – **7153b**, Ostrolovský Újezd (okres České Budějovice): asi 600 m zjz. od kaple v obci, opuštěný trávník, 48°52'45,4"N, 14°35'34,9"E (www.mapy.cz), 450 m n. m., několik jedinců (11. 5. 2020 not. M. Lepší).

Jana Janáková

***Myosotis sparsiflora* – pomněnka řídkokvětá**

nový C3 druh pro fytochorion

Pomněnka řídkokvětá patří ke vzácnějším druhům květeny jižní části Čech. Její výskyt je vázán zejména na stinné a humózní porosty dřevin v nivách větších řek. Většina recentních lokalit je tak soustředěna do okolí Vltavy, Blanice, Otavy a Želivky, přechodně se může vyskytovat i jinde (Koutecký in Lepší P. et al. 2013). V roce 2024 bylo několik jedinců nalezeno na opuštěné lesní cestě vedoucí borovým lesem na břehu Blatské stoky u Borkovic. Jedná se o první nález z Třeboňské pánve; vzhledem k charakteru výskytu sem mohl být druh zavlečen lesnickou technikou.

39. Třeboňská pánev, 6753d, Borkovice (okres Tábor): na opuštěné lesní cestě v borovém lese na břehu Blatské stoky asi 770 m vjv. od kaple v obci, 49°12'27,2"N, 14°39'15,9"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., do deseti jedinců (23. 5. 2024 leg. M. Kotlínek, CB).

Milan Kotlínek

***Orchis militaris* – vstavač vojenský (Obr. 8)**

nová lokalita C1 druhu

O nových nálezech vstavače vojenského bylo již v roce 2011 a 2019 v tomto cyklu referováno.

Obr. 8 – Vstavač vojenský (*Orchis militaris*), kriticky ohrožený druh jihočeské květeny, na nové lokalitě u osady Onšovice na Čkyňských vápencích (foto R. Paulič 14. 5. 2024).

Fig. 8 – *Orchis militaris*, a critically endangered species in the South Bohemian flora, at a newly recorded locality near the village of Onšovice in the Čkyňské vápence phytogeographical sub-district (photo by R. Paulič 14. 5. 2024).

Byly publikovány nové lokality u Přídolí v Kaplickém mezihoří (Dolanský & Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2011) a Dolních Hořic v Tábořsko-vlašimské pahorkatině (Hlásek & Špinar in Lepší M. & Lepší P. 2019). Na lokalitě u Přídolí byla nalezena jedna rostlina a u Dolních Hořic se vyskytovaly čtyři exempláře. Další, dnes již zaniklé lokality ležící v jižní části Čech, se nacházely u Milčic v Horním Pootaví, u Sudslavic na Čkyňských vápencích a dvě lokality byly zaznamenány u Českého Krumlova v Českokrumlovském Předšumaví. Níže uvedená lokalita je tedy v pořadí druhá nalezená na Čkyňských vápencích.

37d. Čkyňské vápence/37e. Volýňské Předšumaví, 6848d, Čkyně (okres Prachatic): Onšovice, přírodní památka Háje, v okolí jalovců na travnatém sev. svahu malého vršku (kóta 633 m) 450 m vsv. od kaple v osadě, vápenec, 49°06'46,4"N, 13°46'52,8"E (www.mapy.cz), 630 m n. m., 1 exemplář (11. 5. 2024 not. P. Matušková, 14. 5. 2024 not. R. Paulič & L. Dušková).

Radim Paulič

Obr. 9 – Mák časný (*Papaver confine*), nový druh jihočeské květeny, na lokalitě u osady Hubenov na Strakonických vápencích (foto R. Paulič 9. 6. 2024).

Fig. 9 – *Papaver confine*, a new species in the South Bohemian flora, discovered near the village of Hubenov in the Strakonické vápence phytogeographical sub-district (photo by R. Paulič 9. 6. 2024).

***Papaver confine* – mák časný (Obr. 9)**

nový druh pro jižní část Čech

Mák časný se vyskytuje v jižní a střední Evropě, na sever roste po j. Švédsko (zde je možná nepůvodní), na jih pak pravděpodobně zasahuje do Malé Asie. V České republice je rozšířen především v termofytiku, v nižších polohách mezofytika se vyskytuje zřídka, v oreofytiku neroste (je však patrně přehlížen a nerozlišován). Osidluje suché travnaté a křovinaté stráně, opuštěné lomy, okraje skalních výchozů, druhotně železniční a silniční násypy, vzácněji rumiště v obcích a polní kultury (obilí), vždy na bazických substrátech (Kubát in Hejný & Slavík 1988). Latex má po zaschnutí jasně červený; podobný *Papaver dubium* má latex oranžový, po zaschnutí žlutohnědý. V jižní části Čech nebyl druh doposud zaznamenán.

37e. Volyňské Předšumaví, 6749a, Strakonice (okres Strakonice): příkop silnice (na okraji lesa) na vjv. svahu Šibeničního vrchu (kóta 510,1 m) při sv. okraji města, 49°16'23,6"N, 13°54'41,3"E (www.mapy.cz), 437 m n. m., vzácně (leg. R. Paulič 8. 6. 2024, CB). Lokalita na podzim roku 2024 patrně zanikla, příkop silnice byl vybagrovaný a v místech výskytu zřízen chodník a autobusová zastávka.

37f. Strakonické vápence, 6649c, Krty-Hradec (okres Strakonice): Hubenov, na okraji cesty k zatopenému vápencovému lomu na západním svahu návrší (kóta 502,5 m) asi 1 km zjz. od osady

(kaple), vápenec, 49°18'01,7"N, 13°51'39,3"E (www.mapy.cz), 460 m n. m., desítky rostlin (9. 6. 2024 leg. R. Paulič, CB). Na lokalitě roste spolu s *Carduus nutans*, *Cerinthe minor*, *Descurainia sophia*, *Lactuca serriola* ad.

Radim Paulič

***Paulownia tomentosa* – pavlovník plstnatý**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Pavlovník plstnatý pochází z východní Asie. V České republice je vysazována jako okrasný strom v parcích a zahradách, odkud místy zplaňuje, zejména ve velkých městech. Je uvedena na varovném seznamu invazních druhů (Pergl et al. 2016) jako potenciálně problematický druh. Většina publikovaných lokalit v České republice se zatím nachází v intravilánech obcí. Z jižní části Čech jsou v databázi NDOP (2025) v současnosti tři ne zcela jisté záznamy o zplanění pavlovníku, jinak z této oblasti dosud žádné lokality publikované nebyly. Populace na níže uvedené lokalitě u Svatého Jana nad Malší byla nejspíše původně vysazená, neboť je oplocená. V současnosti však výsadba udržovaná není a mimo vzrostlé jedince se na lokalitě vyskytují mladí jedinci, tj. probíhá zmlazení. V Českých Budějovicích se pavlovník pěstuje na několika místech v parcích, např. v parku Na Sadech nebo v parku u ulice Volejbalistů, odkud zplaňuje do blízkého (lokalita v ulici Na Mlýnské stoce), ale i poměrně vzdáleného okolí (ulice Rudolfovská a Goethova).

37p. Novohradské podhůří, 7153c, Svatý Jan nad Malší (okres České Budějovice): ruderalizovaný porost u silnice směrem na Chlum nad nádrží pod zemědělským družstvem asi 350 m již. od kostela sv. Jana Nepomuckého v obci, 48°49'13,7"N, 14°30'36,3"E (www.mapy.cz), 600 m n. m., pozůstatek výsadby a zplanění (29. 8. 2024 not. P. Bočková).

38. Budějovická pánev, 7052b, České Budějovice (okres České Budějovice): ulice Na Mlýnské stoce, spára zdi Mlýnské stoky, 48°58'33,3"N, 14°28'40,3"E (GNSS), 390 m n. m., dva zplanělé semenáče (25. 9. 2024 leg. M. Lepší & A. Lepší, CB 90211). – České Budějovice (okres České Budějovice): Goethova ulice, spára mezi chodníkem a zdí, 48°58'15,4"N, 14°28'24,9"E (www.mapy.cz), 380 m n. m., jeden zplanělý asi 0,5 m vysoký semenáč (19. 9. 2022 leg. M. Lepší, CB 90730). – České Budějovice (okres České Budějovice): Rudolfovská ulice 1938/47, spára mezi chodníkem a zdí, 48°58'37,3"N, 14°29'11,3"E (www.mapy.cz), 390 m n. m., jeden zplanělý asi 0,75 m vysoký semenáč (19. 9. 2022 leg. M. Lepší, CB 90731).

Pavla Bočková & Martin Lepší

***Petrorhagia prolifera* – hvozdíček prorostlý** (Obr. 10)

potvrzení historické lokality C2 druhu

Hvozdíček prorostlý je nenápadná jednoletá bylina vyhledávající výslunné kamenité stráně, písčiny, skály a lomy. Jeho ekologii a lokality v jižní části Čech shrnují Chán et al. (2008). Z Českokrumlovského Předšumaví jej udával Pascher (1902): Krummau am Kalkfelsen unterhalb der Bahnaufmauerung (Krumlov na vápencové skále pod železničním náspem). Nově zjištěný výskyt druhu na skalkách v zářezu železniční trati u Českého Krumlova může být identický s Pascherovou lokalitou, ale vzhledem ke značnému časovému odstupu od původního nálezu nelze vyloučit ani to, že hvozdíček prorostlý na lokalitě vymizel a byl sem následně zavlečen v souvislosti s dnešní dopravou na železnici.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7151d, Český Krumlov (okres Český Krumlov): vápencové skalky nad železniční tratí 780 m jz. od Městského vrchu, 48°49'02,4"N, 14°18'02,3"E (www.mapy.cz), 525 m n. m., roztroušené několik desítek jedinců (6. 7. 2024 leg. J. Janáková, herb. J. Janáková).

Fytocenologický snímek: plocha 16 m², j. orientace, sklon 45°, datum 14. 7. 2024, zapsala J. Janáková. E₁ 65 %, E₀ 1 %. E₁: *Festuca pallens* 2a, *Galium glaucum* 2a, *Potentilla verna* 2a, *Fragaria viridis* 2m, *Pilosella officinarum* 2m, *Thymus pulegioides* 2m, *Brachypodium pinnatum* 1, *Centaurea scabiosa* 1, *Libanotis pyrenaica* 1, *Phleum phleoides* 1, *Sanguisorba minor* 1, *Sedum sexangulare* 1, *Anthemis tinctoria* +, *Arenaria serpyllifolia* +, *Campanula rapunculoides* +, *Euphorbia*

Obr. 10 – Hvozdíček prorostlý (*Petrorhagia prolifera*), silně ohrožený druh jihočeské květeny, zářez železniční trati u Českého Krumlova v Českokrumlovském Předšumaví (foto J. Janáková 14. 7. 2024).

Fig. 10 – *Petrorhagia prolifera*, an endangered species in the South Bohemian flora, on rocks along the railway line near the town of Český Krumlov in the Českokrumlovské Předšumaví phytogeographical sub-district (photo by J. Janáková 14. 7. 2024).

cyparissias +, *Galium verum* +, *Hieracium sabaudum* +, *Hylotelephium maximum* +, *Knautia arvensis* +, *Lotus corniculatus* +, *Melampyrum nemorosum* +, *Origanum vulgare* +, *Petrorhagia prolifera* +, *Securigera varia* +, *Verbascum chaixii* subsp. *austriacum* +, *Calamagrostis epigejos* r.

Jana Janáková

***Platanus ×hispanica* – platan javorolistý (Obr. 11)**

nový adventivní druh pro jižní část Čech

Platan javorolistý vznikl v kultuře křížením platanu západního a platanu východního. V České republice se běžně pěstuje jako dekorativní alejová nebo solitérní dřevina a zplanělý byl poprvé zaznamenán v roce 1990 v Praze (Pyšek et al. 2002). V současnosti je řazen do kategorie příležitostně se vyskytujících (casual) nepůvodních taxonů našeho státu (Pyšek et al. 2022). Údaje o jeho zplanění v jižní části Čech doposud chyběly. Zdrojem semen zplanělých jedinců v Českých Budějovicích byli mohutní jedinci pěstovaní u budovy pošty, v jejichž blízkosti leží níže uvedená lokalita. Kromě tohoto místa se dalších asi deset zplanělých jedinců vyskytovalo roztroušeně na zdi podél Mlýnské stoky v úseku mezi ulicemi Kněžská a Kanovnická.

Obr. 11 – Platan javorolistý (*Platanus ×hispanica*), nový adventivní taxon jihočeské květeny, zplanělý na lokalitě v Českých Budějovicích v Budějovické pánvi (foto A. Lepší 30. 9. 2024).

Fig. 11 – *Platanus ×hispanica*, a new alien taxon of the South Bohemian flora, at a newly recorded locality in the town of České Budějovice in the Budějovická pánev phytogeographical district (photo by A. Lepší 30. 9. 2024).

38. Budějovická pánev, 7052b, České Budějovice (okres České Budějovice): ulice Karla IV., spára zdi Mlýnské stoky, 48°58'25,9"N, 14°28'40"E (GNSS), 390 m n. m., pět asi 0,7 m vysokých jedinců, zplanělé (25. 9. 2024 leg. M. Lepší & A. Lepší, CB 90212).

Martin Lepší

***Pyrola chlorantha* – hruštička zelenokvětá**

nová lokalita C1 druhu a upřesnění lokality v Červené knize

Vytrvalá bylina hruštička zelenokvětá je průvodcem suchých a světlých, zejména borových lesů, kdysi rozšířená roztroušeně od nížin do podhůří. V současné době patří v celé České republice mezi nejohroženější zástupce rodu *Pyrola*. V jižní části Čech byla, s výjimkou Šumavy, zaznamenána téměř ve všech fytogeografických okresech (Půbal in Lepší P. et al. 2013). Z Prachatického Předšumaví je po roce 1990 udávána z okolí vrchu Výrovčice (Pavlíčko 2019 in NDOP 2025), od obce Frantoly (Pavlíčko 1996), Švihova a Vojslavic (Půbal 2006). Na posledních dvou jmenovaných lokalitách druh již vymizel. Níže uvedená nová lokalita u Osek tak prozatím představuje jeden ze dvou posledních s jistotou recentních výskytů druhu v Prachatickém Předšumaví. Osud lokality u Frantol není znám.

Níže připojený záznam z Českokrumlovského Předšumaví představuje potvrzení výskytu druhu na známé lokalitě po delší době a zároveň poskytuje upřesnění lokalizace a datace v Červené knize uvedené lokality „v Hraničním lese u Podvoří (not. V. Grulich & A. Vydrová 2009)“ (Půbal in Lepší P. et al. 2013). Poprvé byla lokalita zaznamenána již v roce 2003 v rámci mapování biotopů soustavy Natura 2000 a Smaragd (Vydrová 2003 in NDOP 2025).

37h. Prachatické Předšumaví, 6949d, Oseky (okres Prachatice): mladý borový porost na západním svahu výrazného terénního hřbetu Na Vyhliďce (kóta 682 m) asi 405 m západně od kaple v Osekách, 49°01'35,8"N, 13°57'09,3"E (www.mapy.cz), 660 m n. m., několik desítek přízemních růžic s 8 loňskými květenstvími na ploše asi 0,5 m² (29. 3. 2024 not. & foto D. Půbal).

37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7151c, Chvalšiny (okres Český Krumlov): jižní svah bezjmenné kóty asi 340 m zsm. od vrcholu Kravského vrchu (kóta 656 m), kulturní bor v podrostu se zmlazenými druhy *Quercus robur*, *Betula pendula* a *Corylus avellana*, 48°50'30,3"N, 14°11'38,9"E (GNSS), 645 m n. m., na ploše asi 0,5 m², 6 ex., z toho 1 plodný (19. 8. 2022 not. & foto P. Lepší).

David Půbal

***Pyrola rotundifolia* – hruštička okrouhlostá**

nová lokalita C1 druhu

Hruštička okrouhlostá je velmi vzácným druhem jak v jižní části Čech, tak v celé České republice. V Červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky je zařazena do kategorie silně ohrožených druhů (Grulich 2017) a v jihočeské Červené knize je uvedena mezi kriticky ohroženými druhy (Lepší P. et al. 2013). Roste ve stinných listnatých a smíšených lesích nebo na jejich okrajích. Její výskyt v jižní části Čech byl vždy vzácný. Po vydání Červené knihy byla nalezena nebo byl její výskyt ověřen na čtyřech lokalitách: ve Chvalšinském Předšumaví u bývalé osady Pražačka (Vydrová et al. 2020 in NDOP 2025), v Boubínsko-stožecké hornatině u Včelné pod Boubínem (Půbal 2019 in NDOP 2025) a západně od Vimperka (Půbal in Štech et al. 2021) a na Sušicko-horažďovických vápencích u Rabí (Paulič & Legátová 2014).

V širším okolí Červeného Dvora, kromě výše zmíněné lokality u bývalé osady Pražačka, jsou známy ještě lokality u osady Rohy ve fytochorionu Blanský les (Janáková in Lepší M. & Lepší P. 2014) a věrohodné databázové údaje pak ve Chvalšinském Předšumaví u bývalých osad Vitěšovice a Veselí ve VVP Boletice nalezené v letech 2007 a 2009 (Vydrová & Grulich in NDOP 2025). Současný stav všech tří lokalit však není znám. Na poměry jižní části Čech se jedná o výjimečně nahloučení lokalit tohoto vzácného druhu.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7151c, Chvalšiny (okres Český Krumlov): zámecký park Červený Dvůr, okraj listnatého lesa asi 800 m vých. od zámecké budovy, 20 kvetoucích a desítky až stovky sterilních jedinců, 48°50'42,1"N, 14°14'30,3"E (www.mapy.cz), 560 m n. m. (18. 6. 2024 leg. P. Lepší, CB).

Petr Lepší

***Rubus austromoravicus* – ostružiník jihomoravský**

nový C1 druh pro fytochorion

Tento relativně teplomilný druh ostružiníku ze série *Discolores* je středoevropským endemitem udávaným z území České republiky, Rakouska a Německa (POWO 2025). U nás se vyskytuje převážně na Moravě, odkud vzácně přesahuje do východní poloviny Čech a poněkud odlehlé lokality se nacházejí v západních a jižních Čechách (Holub in Slavík 1995, Pladias 2025). V jižní části Čech byl zaznamenán u Miloňovic ve Volyňském Předšumaví, u Temelína na Písecko-hlubockém hřebeni, u Spáleníště v Třeboňské pánvi a na několika místech na Českomoravské vrchovině (Lepší M. in Lepší P. et al. 2013, Pladias 2025). Z fytochorionu Jihlavské vrchy nebyl doposud udáván. Nová lokalita navazuje na výskyt v přílehlém území Českomoravské vrchoviny.

90. Jihlavské vrchy, 6857b, Studená (okres Jindřichův Hradec): asi 960 m vých.–sv. od kostela sv. Prokopa v obci, paseka, 49°11'09,3"N, 15°18'03,3"E (GNSS), 675 m n. m., jeden rozsáhlý keř (8. 8. 2023 leg. M. Lepší, CB 90407).

Martin Lepší

***Rubus capricollensis* – ostružiník drobnokvětý**

nový C1 druh pro fytochorion

Ostružiník drobnokvětý je endemitem České republiky a Polska (POWO 2025). V České republice roste častěji ve Slezsku, na severní Moravě a ve východních Čechách, vzácněji pak ve středních Čechách a na Českomoravské vrchovině (Pladias 2025). V jižní části Čech byl poprvé zaznamenán v letech 2000 a 2001 u Pacova a Jindřichova Hradce, kde se vyskytuje doposud. Vzhledem ke vzácnému výskytu byl navržen k zařazení mezi kriticky ohrožené taxony jihočeské flóry (Lepší P. & Lepší M. in Lepší M. et al. 2022). Nová lokalita u Včelné u Českých Budějovic představuje nejvíce na jih vysunutou lokalitu v rámci celkového rozšíření druhu a zároveň první záznam o výskytu druhu ve fytochorionu Českokrumlovské Předšumaví.

37l. Českokrumlovské Předšumaví, 7052d, Včelná (okres České Budějovice): asi 580 m jv. od vrcholu vrchu Hranice, okraj silnice vedoucí lesem, 48°54'39,1"N, 14°27'04,8"E (GNSS), 460 m n. m., středně velký porost (27. 9. 2024 leg. M. Lepší, CB 90214).

Martin Lepší

***Salvia hispanica* – šalvěj hispánská (Obr. 12)**

nové lokality vzácného neofytu

Druh byl v jižní části Čech nalezen poprvé v roce 2014 zplanělý v Nedabyli v Novohradském podhůří jako plevel v zeleninovém záhonu (Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2019). Další výskyt byl zaznamenán v roce 2020 na hnojišti u Nové Vsi v Blanském lese (Lepší P. in Lepší M. & Lepší P. 2021).

37e. Volyňské Předšumaví, 6749a, Strakonice (okres Strakonice): v trávníku kolem laičky u chodníku nad pravým břehem řeky Otavy blíže bývalého hotelu Bavor ve středu města, 49°15'30,5"N, 13°54'17,3"E (www.mapy.cz), 392 m n. m., asi 15 sterilních exemplářů (1. 10. 2024 leg. R. Paulič, CB). V druhé polovině října byl celý trávník, ve kterém se rostliny šalvěje hispánské vyskytovaly, pokosen pracovníky technických služeb.

38. Budějovická pánev, 7051b, Jankov (okres České Budějovice): travnatý okraj silnice vedoucí k chatové osadě mezi Jankovem a Čakovcem asi 900 m vých. od kaple sv. Víta v Jankově, 48°58'05,0"N, 14°18'34,7"E (www.mapy.cz), 490 m n. m., 8 sterilních jedinců (1. 10. 2024 not. P. Bočková). – **7052b**, České Budějovice (okres České Budějovice): Zátково nábreží, spáry dlážděného chodníku v okolí reklamního sloupu, 48°58'20,7"N, 14°28'28,9"E (www.mapy.cz), 380 m n. m., asi 20 sterilních jedinců (2023 not. M. Lepší). Rostliny byly ještě v roce 2023 vyplety a v roce 2024 se znovu neobjevily.

Radim Paulič & Pavla Bočková

***Sanguisorba minor* subsp. *balearica* – krvavec menší měkkoostenný**

nová lokalita vzácného adventivního taxonu

Sanguisorba minor subsp. *balearica* je rostlina původně rozšířená v jižní Evropě a v jihozápadní Asii. Její adventivní výskyty na synantropních stanovištích jsou na našem území známy již z první poloviny 19. století. Jde zejména o lokality související se zemědělskou činností (zřejmě zavlékána s osivem) a s železniční dopravou. Známé jsou od nás i druhotné výskyty na přirozených xerofytních stanovištích. Její naleziště jsou u nás většinou pomíjivá. Od nominálního poddruhu se liší celkově robustnějším habitem, výrazně řapíčkатыmi lístky a češulemi výrazně křídlatými na hranách a na ploše se sklípkovitými prohlubeninami. Těžiště výskytu u nás je v okolí Prahy a v severozápadních Čechách (Skalický in Slavík 1995; Kaplan et al. 2019). V jižní části Čech byl tento

Obr. 12 – Šalvěj hispánská (*Salvia hispanica*), vzácný neofyt, na nové lokalitě ve Strakonici ve Volyňském Předšumaví (foto R. Paulič 1. 10. 2024).

Fig. 12 – A rare neophyte *Salvia hispanica* at a newly recorded locality in the town of Strakonice in the Volyňské Předšumaví phytogeographical sub-district (photo by R. Paulič 1. 10. 2024).

poddruh dosud zaznamenaný pouze na třech lokalitách: u železnice mezi zastávkami Řepice a Domanice na Strakonických vápencích, v Horažďovicích na Sušicko-horažďovických vápencích a v Českém Krumlově v Českokrumlovském Předšumaví (Skalický I. c., Lepší M. & Lepší P. in Chán et al. 2006).

Poddruh se v poslední době zřejmě šíří, o čemž svědčí několik nových a dosud nepublikovaných nálezů z našeho území (Pladias 2025). Částečně bude asi také přehlížen.

37k. Křemžské hadce, 7051d, Křemže (okres Český Krumlov): Chlum, na zarostlé navážce zeminy vzniklé stavebními pracemi asi 290 m zjz. od kostela sv. Michaela v Křemži, 48°54'15,0"N, 14°18'05,1"E (www.mapy.cz), 500 m n. m., přes deset kvetoucích jedinců a další sterilní (7. 8. 2024 not. V. Dolejšek, 25. 8. 2024 leg. V. Dolejšek, CB 90738).

Vojtěch Dolejšek

***Sparganium natans* – zevar nejmenší (Obr. 13)**

ověření lokality C1 druhu

Zevar nejmenší je druhem mělkých, čistých a chladnějších stojatých vod nižší trofie – tůňek

Obr. 13 – Zevar nejmenší (*Sparganium natans*), kriticky ohrožený druh jihočeské květeny, v přírodní rezervaci Kozohlůdky u obce Borkovice v Třeboňské pánvi (foto D. Abazid 27. 8. 2024).

Fig. 13 – *Sparganium natans*, a critically endangered species in the South Bohemian flora, discovered in the Kozohlůdky Nature Reserve near the village of Borkovice in the Třeboňská pánev phytogeographical district (photo by D. Abazid 27. 8. 2024).

v rašeliništích, mokřadních olšinách a opuštěných pískovných, zatopených těžebních jam, zrašelinělých odvodňovacích příkopů a pobřeží menších rybníků (Koutecký in Lepší P. et al. 2013, Kaplan in Štěpánková 2024). V jižní části Čech byl udáván především z Třeboňské pánve, kde má i recentně (přes výrazný ústup druhu) nejvíce lokalit. V Budějovické pánvi, ve Volyňském Předšumaví, na Šumavě, Českomoravské vrchovině a v Jihlavských vrších zbyly vždy jen poslední lokality (často jediná). Pouze historické údaje pocházejí z Blatenska, Českokrumlovského Předšumaví, Kaplického mezihoří a Novohradského podhůří (Koutecký I. c., Paulič & Lepší M. in Lepší M. & Lepší P. 2013, Čech et al. 2021, Kaplan I. c., Nálezová databáze Jihočeské pobočky ČBS 2025).

Jednou ze známých lokalit druhu v Třeboňské pánvi je oblast Soběslavsko-veselských (Borkovických) blat, kterou tvoří především území hlavního rašelinného ložiska ležící severně od Mažic (tj. dnešní přírodní rezervace Borkovická blata a její okolí, mj. část přírodní památky Veselská blata) a rozlohou menší rašeliniště Kozohlůdky (tj. dnešní stejnojmenná přírodní rezervace), mezi nimiž stojí uprostřed vlhkých luk hájovna Jitra. Zevar nejmenší pravděpodobně historicky rostl v obou částech oblasti, zřejmě ale jen lokálně, nikdy nebyl uváděn mezi typickými druhy lokality. Nejstarší doklady o jeho tamním výskytu pocházejí z roku 1937 – jde jak o společné sběry pražských botaniků J. Dostála a F. A. Nováka („In aquis stagnantibus in turfosis ad pag. Mažice...“, 4. 7. 1937“, PRC), tak o společné sbírané položky jihočeských přírodovědců A. Z. Hnízda a J. Houfka („louže na mrtvé rašelině nedaleko myslivny ‚Jitra‘, 19. 7. 1937“, PRC, a sběry v CB ze stejné mikrolokality a pravděpodobně i data, byť Hnízdův sběr je na náhradní schedě datován 29. 7. 1937). Tomu odpovídá také první publikovaný údaj z oblasti (pěkný porost v tůňce na borkovických blatech poblíže

myslivny „Jitra“, Hnízdo & Houfek 1937). Ve 30. letech druh v oblasti sbíral také olomoucký florista J. Otruba („rašeliny u Borkovic, 4. 7. 1939“, OLM). V rukopisné květeně Soběslavska od B. Vopravila (Vopravil 1949) není zevar nejmenší uveden, avšak z té doby s odkazem na veselského botanika R. Kurku výskyt druhu „na Blatech u Borkovic“ zmínil V. Kratochvíl (1952). Později druh sbírali B. Křísa („Borkovice na Blatech, 20. 6. 1955“, PR), M. Vansa („tůňka vpravo od silnice, než začíná les při trase od Mažic na S, 25. 7. 1980“, CB) a V. Čejka („Borkovice: Blata, 8. 7. 1988“, PL; všechny údaje o herbářových položkách jsou převzaty z databáze Pladias 2025), přičemž Vansův sběr může představovat potvrzení mikrolokalit v blízkosti hájovny Jitra. V přírodní rezervaci Kozohlůdky měl zevar nejmenší v roce 1995 nalézt J. Hlásek (Kurka 1996), bližší lokalizaci však už nelze zjistit (J. Hlásek in verb. 2025); tento údaj se pak objevil i v jihočeském červeném seznamu (Chán 1999).

Při inventarizačním průzkumu přírodní rezervace Kozohlůdky, provedeném v roce 1999, byly ve třech lesních mokřinách a v jedné tůni v severozápadní části přírodní rezervace (všechna místa při jejích hranicích) nalezeny sterilní populace zevaru, z opatrnosti identifikované jako „*Sparganium* cf. *emersum*, *natans*“ (Abazid & Kučerová 1999; položky uloženy v SOB). Hned v následujícím roce byla v jedné z těchto mikrolokalit (v tůni) potvrzena nejen bohatá, ale i plodná populace *Sparganium natans* (Hájková et al. 2001). Zřejmě na základě těchto pramenů druh z rašelinných tůňek v přírodní rezervaci uváděli také J. Albrecht (Albrecht in Albrecht 2003) a P. Šiška (2005). Při dalších průzkumech oblasti byly v roce 2000 objeveny sterilní rostliny opět označené „*Sparganium* cf. *emersum*, *natans*“ v západní z trojice v minulosti strojově těžných ploch v přírodní rezervaci Borkovická blata (not. D. Abazid & A. Kučerová 2000) a v roce 2002 také na břehu jezírka po těžbě rašeliny v komárovské části hlavního rašelinného ložiska, která je od roku 2011 součástí rozlehlé přírodní památky Veselská blata (Abazid & Kučerová 2002; položky uloženy v SOB). V rámci následujícího průzkumu (Kučerová & Abazid 2013) se však žádnou z těchto populací nepodařilo ověřit.

O to cennější byl nález bohaté populace *Sparganium natans* s několika fertilními rostlinami o 11 let později na novém místě v přírodní rezervaci Kozohlůdky – ve sníženině při spojnici západní a východní části jižní z trojice otevřených ploch. Druh tam rostl na obnažené rašelině a v porostu rašeliničů (celkem na ploše o velikosti 2 × 2 m) společně s *Carex rostrata*, *Comarum palustre*, *Juncus bulbosus* a *Vaccinium oxycoccus*, dále ve sníženině se vyskytovaly také *Drosera rotundifolia*, *Eriophorum angustifolium*, *Molinia caerulea*, *Salix aurita* juv., *Viola palustris* a vzácně i *Carex echinata* a *Equisetum fluviatile*. V roce 2024 byl zároveň potvrzen výskyt zevaru nejmenšího v tůni na okraji přírodní rezervace v její severozápadní části. Tvořil dominantu na ploše o velikosti 1 × 1 metr na obnažené rašelině v severní části tůně, doprovázenou jen jednou rostlinou *Ranunculus sceleratus* a několika jedinci *Lycopus europaeus*. Ve vlhčí (bahnitě) jižní části tůně se stejně jako v minulosti vyskytoval (byť jen vzácně) *Potamogeton natans*, zatímco dřívější výskyt *Utricularia australis* nebyl potvrzen, naopak tam byly hojné semenáčky *Juncus effusus* a *Betula pendula*. Potvrzený výskyt dokládá, že druh přežívá řadu let v semenné bance a za příhodných podmínek znovu vytváří větší populace (viz též Krátký in Hadinec & Lustyk 2007 anebo Prausová in Hadinec & Lustyk 2014).

39. Třeboňská pánev, 6753d, Borkovice (okres Tábor): přírodní rezervace Kozohlůdky, západní část jižní otevřené plochy (sníženina obdélníkového tvaru při východním okraji této části) 1 km sev. od středu obce, 49°13'02,7"N, 14°38'40,9"E (GNSS), 410 m n. m., čtyři plodné a nižší stovky sterilních rostlin (27. 8. 2024 leg. D. Abazid & A. Kučerová, SOB). – Borkovice (okres Tábor): přírodní rezervace Kozohlůdky, lesní porost v severozápadní části přírodní rezervace (tůň u přístupové pěšiny od hranice přírodní rezervace na hráz mezi severní a prostřední otevřenou plochou) 1,5 km sev. od středu obce, 49°13'15,9"N, 14°38'34,8"E (GNSS), 410 m n. m., asi 40 sterilních rostlin (10. 9. 2024 leg. D. Abazid & A. Kučerová, SOB).

Daniel Abazid & Andrea Kučerová

***Vaccinium corymbosum* – brusnice chocholičnatá (Obr. 14)**

nové lokality vzácného adventivního druhu

Brusnice chocholičnatá je až 4 m vysoký opadavý keř. Její domovinou je východní část Spojených států amerických a Kanady (Koblížek 2006, POWO 2025). V Evropě se běžně pěstuje v zahradách v mnoha různých odrůdách jako ovocný keř a její zplanění je známo z Velké Británie, Irska, Polska a Maďarska (POWO 2025). Adventivní výskyt v České republice je zatím velmi vzácný a je zařazena mezi příležitostně zplaňující neofyty (Pyšek et al. 2022). Je uváděna od obce Čeperka v Pardubickém Polabí (Vávra 2023 in Pladias 2025), kde rostla podle autora nálezu Michala Vávry (in litt.) z kupky zahradního odpadu a není tedy zcela zřejmé, zda se jednalo o zplanění. První spolehlivý údaj o zplanění (stovky rostlin z generativního rozmnožování) však pochází z roku 2011 z Borkovických blat u Mažic v Třeboňské pánvi (Sádlo in Pyšek et al. 2012). V roce 2024 bylo během inventarizačního průzkumu Veselských blat nalezeno několik dalších lokalit v okolí Borkovic a Mažic. Hlavně v okolí Blatského dvora je druh již zdomácnělý, masivně se šíří a místy tvoří dominantu keřového patra lesních porostů.

Obr. 14 – Hustý porost zplanělé brusnice chocholičnaté (*Vaccinium corymbosum*) u obce Borkovice v Třeboňské pánvi (foto M. Kotlínek 14. 8. 2024).

Fig. 14 – A dense stand of the alien species *Vaccinium corymbosum*, which has escaped from cultivation, near the village of Borkovice in the Třeboňská pánev phytogeographical district (photo by M. Kotlínek 14. 8. 2024).

39. Třeboňská pánev, 6753d, Borkovice (okres Tábor): v porostech náletových dřevin na odvodněném a odtěženém rašeliništi asi 500 m vsv. až 1,1 km sv. od kapse v obci, přibližně od 49°12'37,7"N, 14°39'00,5"E po 49°13'01,3"N, 14°39'04,9"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., hojně, nižší stovky zplanělých keřů (8. 4. 2024 leg. K. Boublík & M. Kotlínek, CB).

– Borkovice (okres Tábor): u povalového chodníku naučné stezky Borkovická blata asi 3,4 km ssz. od kaple v obci, 49°14'09,2"N, 14°37'23,1"E (GNSS), 417 m n. m., jeden zplanělý keř (8. 4. 2024 not. K. Boublík & M. Kotilínek). – Borkovice (okres Tábor): v borovém lese 950 m vých.–vsv. od kaple v obci, 49°12'33,8"N, 14°39'24,8"E (GNSS), 415 m n. m., několik zplanělých keřů (14. 8. 2024 not. M. Kotilínek). – Borkovice (okres Tábor): v podmáčené olšině 600 m vsv. od kaple v obci, 49°12'35,3"N, 14°39'07,9"E (GNSS), 415 m n. m., několik zplanělých keřů (14. 8. 2024 not. M. Kotilínek). – Borkovice (okres Tábor): v bývalé pískovně 950 m vsv. od samoty Jitra, 49°13'33,0"N, 14°38'44,1"E (GNSS), 420 m n. m., jeden zplanělý keř (13. 8. 2024 not. M. Kotilínek). – Mažice (okres Tábor): v porostech náletových dřevin na odtěženém rašeliništi asi 850 m sev. od kaple sv. Anny v obci, hlavně v sv. části porostu, 49°13'15,8"N, 14°36'41,2"E (www.mapy.cz), 415 m n. m., řídce, celkem nižší desítky zplanělých keřů (11. 9. 2024 not. M. Kotilínek).

Milan Kotilínek & Karel Boublík

Poděkování

Děkujeme Jiřímu Velebilovi za poskytnutí literatury ze Západní Gubernie a Aleně Lepší za pořízení fotografií ibišku syrského a platanu javorolistého. Za revizi vybraných herbářových položek děkujeme Michalu Ducháčkovi a Zdeňku Kaplanovi. Příspěvek Daniela Abazida vznikl za finanční podpory Ministerstva kultury v rámci institucionálního financování programu Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Husitské muzeum v Táboře (DKRVO, MK000072486).

Literatura

- Abazid D. & Kučerová A. (1999): Botanický inventarizační průzkum PR Kozohlůdky. – Ms., 40 p. + příl. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Jižní Čechy, České Budějovice; Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice; Knihovna Blatského muzea v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí, Soběslav].
- Abazid D. & Kučerová A. (2002): Závěrečná zpráva podrobného a kontextového mapování biotopů soustavy NATURA 2000 a Smaragd na lokalitě TA 3 Borkovická blata – Kozohlůdky (kód díla C0057) – Ms., 21 p. + příl. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha].
- Albrecht J. (ed.) (2003): Chráněná území ČR, svazek VIII. Česko-budějovicko. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR & EkoCentrum Brno, Praha, 807 p.
- Anonymus (2022): Chánova floristická kartotéka. – Ms., nestr. [Depon. in: Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Čech L., Ekrť L., Ekrťová E., Juříčka J. & Jelínková J. (2021): Červená kniha květeny Vysočiny. – Pobočka České společnosti ornitologické na Vysočině, Jihlava, 537 p.
- Domin K. (1902): Údolím vltavským mezi Kamýkem a Zvíkovem. – Sbor. Čes. Společ. Zeměvěd., Praha, 8: 289–304.
- Dostál J. (1989): Nová květena ČSSR. 1, 2. – Academia, Praha, 1548 p.
- Ehrendorfer F. & Hamann U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges. 78: 35–50.
- Grulich V. (2017): Červený seznam cévnatých rostlin ČR. – Příroda 35: 75–132.
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2006): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. V. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 41: 173–257.
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2007): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. VI. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 42: 247–206.
- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2011): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. IX. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 46: 51–160.

- Hadinec J. & Lustyk P. (eds) (2014): Additamenta ad floram Reipublicae Bohemicae. XII. – Zprávy Čes. Bot. Společ. 49: 73–337.
- Hájková P., Hanáková P. & Hájek M. (2001): Několik fytoocenologických zápisů rašelinné vegetace z přírodních rezervací Borkovická blata a Kozohlůdky. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 41: 35–42.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1988): Květena České republiky. 1. – Academia, Praha, 557 p.
- Hejný S. & Slavík B. (eds) (1992): Květena České republiky. 3. – Academia, Praha, 542 p.
- Hnízdo A. Z. & Houfek J. (1937): Příspěvek ke květeně jižních Čech; Jindřichohradecko, Tábořsko a Třeboňsko. – Věda Přír. 18: 242–243.
- Houfek J. (1952): Studie o květeně Jindřichohradecka se zvláštním zřetelem k Třeboňské pánvi a přilehlým územím (příspěvek k fytogeografii jižních Čech). – Ms., 398 p. [Disert. pr.; depon. in: Knihovna katedry botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Praha].
- Chán V. (ed.) (1999): Komentovaný červený seznam květeny jižní části Čech. – Příroda 16: 1–284.
- Chán V., Lepší M. & Lepší P. (red.) (2006): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 46: 125–136.
- Chán V., Paulič R. & Štech M. (2008): Rozšíření hvozdíčku prorostlého [*Petrorhagia prolifera* (L.) P. W. Ball & Heywood] v jižní části Čech. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 48: 109–119.
- Chytrý M., Danihelka J., Kaplan Z., Wild J., Holubová D., Novotný P., Rezníčková M., Rohn M., Dřevojan P., Grulich V., Klimešová J., Lepš J., Lososová Z., Pergl J., Sádlo J., Šmarda P., Štěpánková P., Tichý L., Axmanová I., Bartušková A., Blažek P., Chrtěk J. Jr., Fischer F. M., Guo W.-Y., Herben T., Janovský Z., Konečná M., Kühn I., Moravcová L., Petřík P., Pierce S., Prach K., Prokešová H., Štech M., Těšitel J., Těšitelová T., Večeřa M., Zelený D. & Pyšek P. (2021): Pladias Database of the Czech Flora and Vegetation. – Preslia 93: 1–87.
- Jagodziński A. M., Horodecki P., Jasińska A. K., Maliński T., Pilarek Z., Woźniak K., Wrońska-Pilarek D., Zieliński J. & Dyderski M. K. (2024): Invasive *Sorbaronia fallax* nothosubsp. *mitschurinii* affects temperate Scots pine forest biodiversity and functioning. – Forest Ecology and Management 568: 122147.
- Kaplan Z., Danihelka J., Chrtěk J. jun., Kirschner J., Kubát K., Štech M. & Štěpánek J. (eds) (2019): Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. – Academia, Praha, 1168 p.
- Koblížek J. (2006): Jehličnaté a listnaté dřeviny našich zahrad a parků. Ed. 2. – Sursum, Tišnov, 552 p.
- Kratochvíl V. (1952): Fytogeografická studie o květeně Soběslavska. – Ms., 447 p. [Disert. pr.; depon. in: Knihovna katedry botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Praha].
- Kubát K., Hrouda L., Chrtěk J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. (eds) (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha, 928 p.
- Kučerová A. & Abazid D. (2013): Závěrečná zpráva o výsledcích botanického inventarizačního průzkumu EVL Borkovická blata. – Ms., 143 p. + příl. [Depon. in: Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice; Knihovna Blatského muzea v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí, Soběslav].
- Kurka R. (1996): Floristický materiál ke květeně Třeboňské pánve a přilehlých oblastí. – In: Anonymus, Chánova floristická kartotéka, Ms., nestr. [Depon. in: Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Kurtto A., Fröhner S. E. & Lampinen R. (eds) (2007): Atlas Florae Europaeae. Distribution of Vascular Plants in Europe. 14. *Rosaceae* (*Alchemilla* and *Aphanes*). – The Committee for Mapping the Flora of Europe & Societas Biologica Fennica Vanamo, Helsinki, 200 p.
- Kurtto A., Sennikov A. N. & Lampinen R. (eds) (2013): Atlas Florae Europaeae. Distribution of vascular plants in Europe. 16. *Rosaceae* (*Cydonia* to *Prunus*, excl. *Sorbus*). – The Committee for Mapping the Flora of Europe & Societas Biologica Fennica Vanamo, Helsinki, 168 p.
- Květena Šumavy (2025): Flora des Böhmerwaldes / Květena Šumavy. – URL: <https://www.florasilvaegabretae.eu/de/> (přístup leden 2025).
- Leonard P. J., Brand M. H., Connolly B. A. & Obae S. G. (2013): Investigation of the Origin of *Aronia mitschurinii* using Amplified Fragment Length Polymorphism Analysis – HortScience 48: 520–524.

- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2010): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVI. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 50: 75–96.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2011): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 51: 73–88.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2013): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XIX. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 53: 70–85.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2014): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XX. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 54: 101–121.
- Lepší M. & Lepší P. (red.) (2019): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXV. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 59: 5–43.
- Lepší M., Lepší P. & Boublík K. (red.) (2021): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXVII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 61: 5–33.
- Lepší M., Lepší P. & Boublík K. (red.) (2022): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XXVIII. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 62: 15–37.
- Lepší P. (2005): Historické a aktuální rozšíření *Muscari comosum* (L.) Mill. v jižních Čechách. – Sbor. Jihočes. muz. v Čes. Budějovicích, Přír. vědy 45: 71–78.
- Lepší P., Lepší M., Boublík K., Štech M. & Hans V. (eds) (2013): Červená kniha květeny jižní části Čech. – Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, České Budějovice, 503 p.
- Mapy.cz (2025): Mapy.cz. – Seznam.cz, a. s. URL: <https://www.mapy.cz> (přístup leden–únor 2025).
- Marek T. (1910): Květena Českobudějovicka. – Ms., 229 p. [Depon. in: Knihovna Jihočeského muzea v Českých Budějovicích; opis Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Nálezová databáze Jihočeské pobočky ČBS (2025): Nálezová databáze Jihočeské pobočky České botanické společnosti. – Jihočeská pobočka ČBS. URL: <http://jpcbs.prf.jcu.cz/vratickaweb> (přístup leden 2025).
- NDOP (2025): Nálezová databáze ochrany přírody. – On-line databáze, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. URL: <https://portal23.nature.cz/nd/> (přístup leden 2025).
- Pascher A. (1902): Notizen zur Flora des südlichen Böhmerwaldes. – Lotos, Prag, 50: 115–119.
- Pauliř R. & Legátová E. (2014): Hruštička okrouhlolistá (*Pyrola rotundifolia* L.) u Rabí. – Calluna 19: 22.
- Pavlíčko A. (1996): Současné rozšíření druhů rostlin rodu *Pyrola* na Prachaticku. – Zlatá Stezka, Prachatice, 3: 330–331.
- Pergl J., Sádlo J., Petrušek A., Laštůvka Z., Musil J., Perglová I., Šanda R., Šefrová H., Šíma J., Vohralík V. & Pyšek P. (2016): Black, Grey and Watch Lists of alien species in the Czech Republic based on environmental impacts and management strategy. – NeoBiota 28: 1–37.
- Pladias (2025): Pladias – databáze české flóry a vegetace. – Pladias Centrum of Excellence. URL: <https://pladias.org> (přístup únor 2025).
- POWO (2025): Plants of the World Online. – Board of Trustees of the Royal Botanic Gardens, Kew. URL: <https://powo.science.kew.org/> (přístup únor 2025).
- Půbal D. (2006): Rozšíření ohrožených a zvláště chráněných druhů cévnatých rostlin ve východní části Boubínsko-stožecké hornatiny a v přiléhajícím Šumavsko-novohradském podhůří. – Silva Gabreta 12: 57–94.
- Pyšek P., Danihelka J., Sádlo J., Chrtěk J. Jr., Chytrý M., Jarošík V., Kaplan Z., Krahulec F., Moravcová L., Pergl J., Štajerová K. & Tichý L. (2012): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns. – Preslia 84: 155–255.
- Pyšek P., Sádlo J., Chrtěk J. Jr., Chytrý M., Kaplan Z., Pergl J., Pokorná A., Axmanová I., Čuda J., Doležal J., Dřevojan P., Hejda M., Kočár P., Kortz A., Lososová Z., Lustyk P., Skálová H., Štajerová K., Večeřa M., Vítková M., Wild J. & Danihelka J. (2022): Catalogue of alien plants of the Czech Republic (3rd edition): species richness, status, distributions, habitats, regional invasion levels, introduction pathways and impacts. – Preslia 94: 447–577.
- Pyšek P., Sádlo J. & Mandák B. (2002): Catalogue of alien plants of the Czech Republic. – Preslia 74: 97–186.
- Sennikov A. N. & Phipps J. B. (2013): Atlas Florae Europaeae notes, 19–22. Nomenclatural changes and taxonomic adjustments in some native and introduced species of *Malinae* (*Rosaceae*) in Europe. – Willdenowia 43: 33–44.

- Skvortsov A. K. & Maitulina Y. K. (1982): On the differences between the domestic chokeberry and its wild relatives. – Bull. Glavn. Bot. Sada 126: 35–40.
- Slavík B. (ed.) (1995): Květena České republiky. 4. – Academia, Praha, 529 p.
- Slavík B. (ed.) (2000): Květena České republiky. 6. – Academia, Praha, 770 p.
- Slavík B. & Štěpánková J. (eds) (2004): Květena České republiky. 7. – Academia, Praha, 767 p.
- Stalažs A. (2021): *×Sorbaronia mitschurinii*: from an artificially created species to an invasion in Europe: repeating the fate of invasive *Amelanchier ×spicata*, a review. – Journal of Plant Research 134: 497–507.
- Šiška P. (2005): Plán péče pro přírodní rezervaci Kozohlůdky na období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2015. – Ms., 22 p. + příl. [Depon. in: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Regionální pracoviště Jižní Čechy, České Budějovice; Krajský úřad Jihočeského kraje, České Budějovice].
- Štech M., Holá E. & Diewald W. (eds) (2021): Novelties in the Flora of the Bohemian Forest. – Silva Gabreta 27: 69–96.
- Štěpánková J. (ed.) (2024): Květena České republiky. 9. – Academia, Praha, 830 p.
- Thiers B. (2025): Index Herbariorum: a global directory of public herbaria and associated staff. – New York Botanical Garden's Virtual Herbarium. URL: <http://sweetgum.nybg.org/science/ih/> (přístup únor 2025).
- Velebil J. & Brabec J. (2014): Květena Plesné a okolí. – Sborník muzea Karlovarského kraje 22: 91–138.
- Velebil J. & Brabec J. (2016): Poznámky ke květeně Ašska a Chebska II – Skalná a okolí. – Sborník muzea Karlovarského kraje 24: 147–199.
- Velebil J. & Brabec J. (2024): Poznámky ke květeně Ašska a Chebska V – Františkovy Lázně a okolí. – Sborník muzea Karlovarského kraje 32: 63–164.
- Vopravil B. (1949): Soupis cévnatých rostlin soběslavského okresu. – Ms., 72 p. [Depon. in: Knihovna Blatského muzea v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí, Soběslav; Knihovna Jihočeské pobočky České botanické společnosti, České Budějovice].
- Westhoff V. & van der Maarel E. (1973): The Braun-Blanquet approach. – In: Whittaker R. H. (ed.), Ordination and classification of communities, Handbook of vegetation science, 5, pp. 619–726, Dr. W. Junk b.v.-Publishers, The Hague.
- Wild J., Kaplan Z., Danihelka J., Petřík P., Chytrý M., Novotný P., Rohn M., Šulc V., Brůna J., Chobot K., Ekrt L., Holubová D., Knollová I., Kocián P., Štech M., Štěpánek J. & Zouhar V. (2019): Plant distribution data for the Czech Republic integrated in the Pladias database. – Preslia 91: 1–24.

Adresy autorů dílčích komentářů:

- Daniel Abazid, Blatské muzeum v Soběslavi a Veselí nad Lužnicí (pobočka Husitského muzea v Táboře), Petra Voka 152, CZ – 392 01 Soběslav, e-mail: abazid@husitskemuzeum.cz
- Pavla Bočková, AOPK ČR, RP Jižní Čechy, Oddělení Správa CHKO Blanský les, Vyšný 59, CZ – 381 01 Český Krumlov, e-mail: pavla.bockova@aopk.gov.cz
- Vojtěch Dolejšek, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: VojtaDolejssek@seznam.cz
- Libor Ekrt, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: ekrt@prf.jcu.cz
- Jana Janáková, AOPK ČR, RP Jižní Čechy, Nám. Přemysla Otakara II. 34, CZ – 370 01 České Budějovice, e-mail: jana.janakova@seznam.cz
- Milan Kotlínek, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kobrik@atlas.cz
- Petr Koutecký, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: kouta@prf.jcu.cz
- Andrea Kučerová, Botanický ústav AV ČR, v. v. i., Dukelská 135, CZ – 379 82 Třeboň, e-mail: andrea.trebon@seznam.cz

Alena Lepší, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: alena.lepsi@fotoatlas-rostlin.cz

Radim Paulič, Městský úřad Strakonice, odbor životního prostředí, Velké náměstí 2, CZ – 386 01 Strakonice, e-mail: radim.paulic@seznam.cz

David Půbal, Správa NP Šumava, 1. máje 260, CZ – 385 01 Vimperk, e-mail: pubal@post.cz

Jiří Sladký, AOPK ČR, RP Správa CHKO Český les, Malá 9, CZ – 301 00 Plzeň, e-mail: jiri.sladky@aopk.gov.cz

Milan Štech, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta, katedra botaniky, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: stech@prf.jcu.cz

Jitka Štěrbová, AOPK ČR, RP Jižní Čechy, Nám. Přemysla Otakara II. 34, CZ – 370 01 České Budějovice, e-mail: jitka.sterbova@aopk.gov.cz

Došlo: 27. 2. 2025

Přijato: 30. 5. 2025